

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/53/2017
Identifikačné číslo spisu: 7713210009
Dátum vydania rozhodnutia: 24.05.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Vladík
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7713210009.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne C. C., bývajúcej v O., ul. T. G. XX, proti žalovanej I. O., bývajúcej v O., O. XX, zastúpenej advokátom JUDr. Mikulášom Pavlíkom, so sídlom v Michalovciach, Špitálska 6, o 10 556,09 Eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 5 C 132/2010, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 7. októbra 2015 sp. zn. 5 Co 231/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Michalovce (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením zo 16. januára 2015 č. k. 5 C 132/2010-280, uložil žalovanej povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 50% zo sumy 633,- Eur (žalovaná bola oslobodená do výšky 50%), a to podľa položky číslo 1 písm. a/ sadzobníka súdnych poplatkov.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) uznesením zo 7. októbra 2015 sp. zn. 5 Co 231/2015 uznesenie Okresného súdu Michalovce č. k. 5 C 143/2013-91 z 9. marca 2015 vo výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť súdny poplatok za návrh a o zastavení konania potvrdil. Predmetným uznesením odvolací súd tiež potvrdil uznesenie Okresného súdu Michalovce zo 16. januára 2015 č. k. 5 C 132/2010-280. Odvolací súd napadnuté rozhodnutia okresného súdu v zmysle § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil na základe skutočnosti, že ich považoval za vecne správne a výstižne odôvodnené.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie (ktoré na výzvu súdu aj doplnila a odstránila jeho nedostatky č. l. 317), v ktorom namietala procesné vady uvedené v § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej iba „O.s.p.“), čo odôvodnila tým, že uznesenie krajského súdu považuje za nesprávne a konanie je postihnuté inou vadou. Ďalej dovolateľka uviedla, že takáto vada zakladá zmatečnosť rozhodnutia a nesprávnosť rozhodnutia vo veci samej a že judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky za prejav a dôsledok tzv. inej procesnej vady konania majúcej za následok

nesprávne rozhodnutie vo veci považuje nepreskúmateľnosť (čo sme mohli subsumovať i pod § 237 ods. 1 O.s.p.) odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Dovolateľka taktiež uviedla, že krajský súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s odvolacími dôvodmi uvedenými v jej odvolaní. V tejto súvislosti poukázala aj na článok 46 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a to že účastník (strana sporu) má právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Žalovaná vo svojom dovolaní navrhovala, aby dovolací súd uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 7. októbra 2015 č. k. 5 Co 231/2015 zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku - ďalej len „C.s.p.“), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 427 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) skúmal, či sú splnené procesné predpoklady pre to, aby uskutočnil meritórny dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo.

5. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „C.s.p.“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá C.s.p. (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. V zmysle ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťa. Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k závažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p.

7. V danom prípade je dovolaním napadnuté potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu. Podľa § 239 ods. 2 písm. a/, b/ O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvej inštancie, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu; alebo ak, ide o uznesenie o priznaní (nepriznaní) účinkov cudziemu rozhodnutiu na území Slovenskej republiky. V danom prípade však nejde ani o jednu z dvoch taxatívne zákonom ustanovených možností, kedy je dovolanie prípustné proti potvrdzujúcemu uzneseniu. Keby aj predmetné uznesenie spĺňalo vyššie uvedené podmienky, dovolanie by bolo neprípustné v predmetnej veci nakoľko O.s.p. ďalej uvádza v ustanovení § 239 ods. 3, že odsek 2 neplatí (o.i.) ak ide o uznesenie o súdnych poplatkoch. Na základe vyššie uvedeného je teda zjavné, že v tomto prípade je dovolanie žalovanej podľa § 239 C.s.p. neprípustné a nevyvolalo účinky, ktoré by podľa právneho stavu ku dňu podania dovolania umožňovali uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

8. Dovolanie žalovanej by bolo prípustné iba vtedy, ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. Žalovaná procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/, b/, c/, d/, e/ a g/ O.s.p. nenamietala a vady tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo. Nepreukázala sa ani existencia žalovanou namietanej vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

9. V dovolaní bolo namietané ustanovenie § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (tzv. „iná procesná vada konania“), a to v tom zmysle, že odvolací súd svoj právny záver riadne neodôvodnil a nevysporiadal sa so všetkými odvolacími námietkami dovolateľky riadne, takže jeho uznesenie ostalo nepreskúmateľné (čo dovolateľka uviedla v súvislosti s ustálenou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky), uznesenie odvolacieho súdu je nesprávne a následkom toho bolo to, že konanie bolo postihnuté inou vadou, čo zakladá zmatečnosť a nesprávnosť rozhodnutia vo veci samej.

10. Pokiaľ žalovaná namietala nedostatky týkajúce sa odôvodnenia dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu, právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorého súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. O porušenie tohto práva žalovanej ale v preskúmvanej veci nešlo. Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 ods. 2 O.s.p.). Vo svojej ustálenej judikatúre Ústavný súd Slovenskej republiky zdôraznil, že odôvodnenia rozhodnutí súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09), pretože prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (IV. ÚS 489/2011). Dovolací súd dospel k záveru, že uznesenie odvolacieho súdu v spojení s potvrdeným uznesením súdu prvej inštancie je zrozumiteľné, dáva vysvetľujúce odpovede a dôvody, a teda spĺňa vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p. Nemožno ho preto považovať za nepreskúmateľné, neodôvodnené, či arbitrárne (svojvoľné).

11. Žalovaná vo svojom dovolaní namietala i to, že odvolací súd sa nevysporiadal so všetkými námietkami žalovanej uvedenými v odvolaní. V tomto smere je potreba uviesť to, že ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p. je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie, a to po skutkovej, ako aj právnej stránke. Z odôvodnenia odvolacieho súdu je zrejmé, že tak tomu bolo aj v predmetnom konaní.

12. Z ustálenej judikatúry EŠLP vyplýva, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Van de Hurk v. Holandsko, Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s.12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

13. Rovnako Ústavný súd Slovenskej republiky v zhode s rozhodovacou praxou EŠLP stabilne judikuje, že povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie neznamená automaticky povinnosť poskytnúť podrobnú odpoveď na každý nastolený argument. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany sporu na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, III. ÚS 191/2013). Vo svetle týchto rozhodnutí aj Najvyšší súd Slovenskej republiky zastáva názor, že nie je nutné, aby na každú žalobnú námietku bola daná súdom podrobná odpoveď a rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzované s ohľadom na okolnosti každého prípadu.

14. Pokiaľ dovolateľka vo svojom dovolaní spomínala nepreskúmateľnosť súdneho rozhodnutia (čo sme subsumovali pod ustanovenie § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), tak nie je možné opomenúť to, že judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa do 30. júna 2016 ustálila v názore, že odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv strany konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal strane sporu procesné práva [v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv (viď napr. právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaní na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby im bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

15. Z vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a

právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné či už s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd alebo s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, alebo v rozpore s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. v spojení § 167 ods. 2 O.s.p., a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľné, či nedostatočne odôvodnené. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovanej.

16. Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že dovolanie žalovanej proti uzneseniu odvolacieho súdu nie je prípustné podľa § 239 O.s.p. a v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia žalovanou namietanej procesnej vady (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) a nevyšli najavo ani ďalšie procesné vady vymenované v § 237 ods. 1 O.s.p. Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovanej, ako dovolanie smerujúce proti uzneseniu, proti ktorému nie je prípustné, odmietol (§ 447 písm. c/ C.s.p.).

17. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.). O výške náhrady trov dovolacieho konania žalobkyne rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.